

D.O. CAVA

MANUAL PER A L'AVALUACIÓ D'ETIQUETES AMB MARCA COMPARTIDA

Aprovat pel Ple del Consell Regulador de la DOP CAVA el 12 de gener de 2026

D.O. CAVA

PREÀMBUL

L'article 17.h) 4t de la <<Llei 6/2015, de 12 de maig, de Denominacions d'Origen i Indicacions Geogràfiques Protegides d'àmbit territorial supraautonòmic>> faculta les entitats de gestió de denominacions d'origen supraautonòmiques per a *“Establir els requisits mínims que han de complir les etiquetes comercials, que es comunicaran al Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient i es faran públics de manera que se'n garanteixi la possibilitat d'accés a tots els interessats”*. En el cas de la D.O. Cava, aquests requisits es troben recollits al vigent Manual d'Etiquetatge aprovat pel Consell Regulador, en vigor des de gener de 2022.

Per la seva banda, l'article 13.2 del Reial Decret 267/2017, de 17 de març, pel qual es desenvolupa la Llei 6/2015, de 12 de maig, de Denominacions d'Origen i Indicacions Geogràfiques Protegides d'àmbit territorial supraautonòmic, i pel qual es desenvolupa la Llei 12/2013, de endavant, “Reial Decret 267/2017”), estableix el següent:

“En el cas d'utilització d'una mateixa marca o presentació, en productes acollits a una o diverses DOP o IGP d'àmbit territorial supraautonòmic i en productes no acollits a aquestes, els operadors presentaran totes les etiquetes i dissenys davant l'entitat de gestió de les DOP o IGP supraautonòmiques. Aquesta les remetrà, juntament amb les seves observacions, a la Direcció General de la Indústria, formats o altres elements de presentació del producte emparat i no emparat per la DOP o IGP supraautonòmica que comparteixen marca comercial, si hi ha elements suficients per diferenciar clarament la seva qualificació i procedència, a fi d'evitar produir confusió als consumidors. La Direcció General de la Indústria Alimentària emetrà un informe al respecte en el termini d'un mes”.

Com es pot observar, el Consell Regulador té el deure de remetre observacions a la Direcció General de la Indústria Alimentària (actual Direcció General d'Alimentació) sobre les etiquetes de vi emparat i no emparat que tenen marca compartida. La finalitat dels tràmits que preveu el precepte esmentat és, en definitiva, evitar la confusió en els consumidors entre producte emparat i no emparat a causa de l'ús de marques compartides, cosa que s'ha d'aconseguir mitjançant l'ús de presentacions i etiquetats prou diferenciats.

Hi ha diversos motius que aconsellen l'aprovació del present Manual. D'una banda, és aconsellable dotar de seguretat jurídica els operadors inscrits sobre el contingut de les observacions que ha d'emetre el Consell Regulador respecte a les etiquetes amb marca compartida. D'altra banda, cal que el Consell Regulador tingui pautes clares i concretes que garanteixin que les observacions emeses es fonamenten en criteris homogenis, la qual cosa, a més, reforça el principi d'igualtat en la tramitació d'aquest tipus d'etiquetes.

Finalment, aquest Manual, en la mesura que la seva aplicació afecti l'etiquetatge i la presentació dels vins emparats per la DOP Cava, es considerarà com a requisits mínims que han de complir les seves etiquetes comercials, d'acord amb el que indica l'article 17.h) 4t de la Llei 6/2015, de 12 de maig.

D.O. CAVA

1. OBLIGACIÓ D'ÚS D'ELEMENTS DIFERENCIADORS

Els operadors no tenen l'obligació de fer servir marques o presentacions en exclusiva per als productes emparats per la D.O. "Cava". No obstant això, els operadors inscrits al Consell Regulador sí que tenen l'obligació de diferenciar clarament la presentació d'uns productes i dels altres per permetre que es pugui distingir clarament la seva qualificació i procedència, de manera que no s'indueixi a error o confusió al consumidor, com preveu l'article 13.7 de la Llei 6/2015.

2. OBLIGACIÓ DE REMETRE ETIQUETES I DISSENYS

En el cas d'utilització d'una mateixa marca en vi emparat per la D.O. "Cava" i en vi no emparat per aquesta, els operadors hauran de comunicar al Consell Regulador totes les etiquetes i dissenys, incloent-hi aquelles destinades al vi no emparat per la D.O. "Cava".

Aquesta comunicació es farà:

- si l'etiqueta del vi no emparat per la DO "Cava" ja s'utilitza al mercat quan es vagi a utilitzar la marca també en una nova etiqueta per a vi de la DOP Cava, alhora que es presenti aquesta última al Consell Regulador.
- si l'etiqueta del vi emparat per la DO Cava ja s'utilitza al mercat quan es vagi a utilitzar la marca també en una nova etiqueta per vi no emparat per la DOP Cava, abans de la posada en circulació d'aquesta última.
- cada vegada que qualsevol dels dos tipus d'etiquetes (per a vi emparat i no emparat) canviïn significativament.
- en qualsevol moment a demanda del consell regulador per sospita d'incompliment de la diferenciació deguda.

A l'efecte del present Manual, i d'acord amb l'article 2.2 del Reglament (UE) 1169/2011, es tindrà en compte en tot moment com a etiqueta, els rètols, marques comercials o de fàbrica, signes, dibuixos o altres descripcions, escrits, impresos, estergits, marcats, gravats o estampats en un embalatge o envàs, o que acompanyi el mateix.

S'entendrà per "disseny" les presentacions dels vins, tal com es defineixen a l'article 117 del Reglament (UE) 1308/2013: "la informació transmesa als consumidors sobre el producte de què es tracti, inclosa la forma i el tipus de les ampolles". Entenent aquesta informació com l'etiquetatge, definit també en aquest article com "tota paraula, indicació, marca registrada, marca comercial, motiu il·lustrat o símbol col·locats en qualsevol envàs, document, avís, etiqueta, anell o collaret que acompanyi o faci referència" al vi.

Els dissenys es remetran al consell regulador, juntament amb les etiquetes, només quan aquest ho consideri necessari.

3. OBSERVACIONS DEL CONSELL REGULADOR

3.1. El Consell Regulador elaborarà unes observacions sobre les etiquetes amb marca compartides per a la seva remissió posterior -juntament amb les mateixes etiquetes- a la Direcció General d'Alimentació.

3.2. Les observacions seran redactades amb claredat, es trobaran degudament fonamentades i conclouran en sentit favorable si s'entén complerta l'obligació relativa a l'ús d'elements suficientment diferenciadors establerta a l'apartat 1 del present Manual, o desfavorable, si no es considera complerta aquesta obligació.

4. CRITERIS PER A L'ELABORACIÓ DE LES OBSERVACIONS

A fi de complir amb el requisit de la deguda fonamentació, les observacions seran elaborades substancialment en consideració dels criteris següents.

4.1. Elements de risc molt elevat.

Quan les etiquetes i presentacions destinades a vi emparat i no emparat amb marca comercial compartida comparteixin qualsevol dels elements següents, o aquests siguin altament similars en ambdós casos, cal tenir en compte aquesta circumstància com un element de risc molt elevat d'inducció a error o confusió al consumidor:

4.1.1. Imatge principal: element gràfic (amb independència de la seva major o menor complexitat) que, per la seva posició i mida, es pot considerar l'element principal o dominant de l'etiqueta del vi.

4.1.2. Termes geogràfics (o imatge geogràfica reconeixible) llegibles a la part frontal: nom d'un municipi o qualsevol altra unitat geogràfica.

4.1.3. Color principal: color dominant, perquè és el color de fons de l'etiqueta o perquè és present de manera preponderant en qualsevol element de la mateixa, de manera que sigui el color que ocupi la major quantitat de superfície d'etiqueta.

4.1.4. Tipologia d'ampolla i producte: l'ús de la tipologia d'ampolla de vi escumós, igual o altament similars, per a producte vi escumós, així com el color i altres característiques com a bisellats o gravats similars.

4.2. Elements de risc elevat.

Quan les etiquetes i presentacions destinades a vi emparat i no emparat amb marca comercial compartida comparteixin així mateix qualsevol de les circumstàncies o elements següents, aquests s'han de tenir en compte com a element de risc elevat d'inducció a error o confusió al consumidor.

4.2.1. Dimensions de la marca comercial compartida iguals o superiors a 8mm: fa referència al cas que, a més de compartir marca comercial, aquesta es reproduïx en unes dimensions destacades i de forma similar.

4.2.2. Imatge secundària: element gràfic (amb independència de la seva major o menor complexitat) que, sense resultar dominant, serà percebut fàcilment pel consumidor en una visió frontal del producte.

4.2.3. Colors secundaris: color que, malgrat no ser preponderant, serà percebut fàcilment pel consumidor en una visió frontal del producte.

D.O. CAVA

4.2.4. Marques paraigües, submarques o nom comercial del celler: elements gràfics, denominatius, o mixtos que són percebuts com un signe distintiu addicional a la marca comercial principal. A títol d'exemple, aquest element comprèn el nom comercial dels cellers (quan figuren a l'etiquetatge a més de la marca principal), les marques col·lectives o de certificació, les marques paraigües i qualsevol signe destinat a ser usat per una pluralitat d'operadors. Aquesta circumstància no es tindrà en consideració quan el logotip, la marca paraigua o la submarca sigui la marca compartida que motiva l'obligació de l'operador de comunicar les etiquetes.

4.2.5. Altres termes i expressions destacades a la part frontal (diferents de marques i termes geogràfics): un altre tipus de referències que no són incardinables en la categoria de terme geogràfic ni de marca, però que són fàcilment percebudes pel consumidor des d'una perspectiva frontal del producte i que no tenen una finalitat merament informativa.

4.3. Elements de risc moderat.

Quan les etiquetes i presentacions destinades a vi emparat i no emparat amb marca comercial compartida comparteixin així mateix qualsevol de les circumstàncies o elements següents, aquests s'han de tenir en compte com a element de risc moderat d'inducció a error o confusió al consumidor.

4.3.1. Posició de la marca compartida: es refereix al cas que, a més de compartir marca comercial, aquesta ocupi una posició idèntica a les dues etiquetes.

4.3.2. Estructura i posició d'elements d'etiquetatge: concorre aquesta circumstància quan les etiquetes comparades presenten una estructura idèntica o molt similar, de manera que una pluralitat d'elements de l'etiquetatge estan disposats de la mateixa manera, cadascun d'ells ocupa una posició molt similar en ambdues etiquetes. No cal que cada element sigui idèntic en el contingut, sinó que es trobi en una posició idèntica o similar. A títol d'exemple, pot concórrer aquesta circumstància quan l'anyada, el nom de la varietat de raïm i una submarca s'ubiquin en una posició idèntica, encara que el nom de la varietat de raïm o l'anyada sigui diferent a cada etiqueta.

4.3.3. Tipografia o estilització de lletra igual (en text diferent de la pròpia marca): ús d'un tipus de lletra idèntic al text d'ambdues etiquetes comparades, excloent-ne la pròpia marca compartida. Entre altres casos, aquesta circumstància pot concórrer quan el nom de la varietat de raïm, l'anyada o qualsevol descripció del vi es reproduïx amb una tipografia idèntica.

4.3.4. Pictogrames o símbols: elements gràfics que de manera esquemàtica i no detallada representen informacions sobre el producte (són habituals per indicar la temperatura de consum, el maridatge suggerit, o fins i tot la varietat de raïm). Cal que la posició i la mida del pictograma o símbol no li confereixi un paper significatiu en el conjunt de l'etiquetatge, cas en què s'estaria, davant d'un element de risc elevat dels detallats al subapartat 4.2

4.4. Elements atenuants.

Qualsevol element diferenciador (denominatiu, gràfic o mixt) pot atenuar més o menys la importància o l'impacte dels elements de risc esmentats anteriorment. Especialment, es

D.O. CAVA

considera element atenuant l'existència d'un format producte o format d'etiqueta que resulti diferent a simple vista.

4.5. Anàlisi de conjunt i ponderació de criteris.

Aquells supòsits de rellevància no previstos en els elements aquí considerats podran ser igualment valorats sempre que es justifiqui per part del Consell Regulador la possibilitat de produir confusió o induir a error els consumidors.

Ha de primar la impressió de conjunt de l'etiqueta i la presentació sobre la presència d'elements particulars o de detall.

Les observacions respectaran el nivell dels diversos elements de risc segons han estat classificats als subapartats 4.1, 4.2 i 4.3. Això no obstant, la importància que presenti un determinat element de risc s'haurà de ponderar en cada cas concret. D'aquesta manera, per exemple, en un cas determinat, l'existència d'un element de risc molt elevat pot ser suficient en si mateix per assolir una conclusió desfavorable i, en altre cas, pot no ser-ho.

Com a norma general, la presència de més d'un element de risc molt elevat serà motiu d'observacions desfavorables, llevat que siguin aplicables atenuants rellevants o es justifiqui degudament una conclusió favorable.

La presència d'elements atenuants contraresta en major o menor mesura l'impacte dels elements de risc, i tots dos s'han de tenir en compte per assolir una conclusió en les observacions.

4.6. Exclusió del risc.

S'entén exclòs el risc de confusió de l'àmbit del present manual, i així es farà constar a l'informe del Consell Regulador, en aquells casos en què l'operador, juntament amb la presentació de les etiquetes, manifesti per escrit i acreditat davant del Consell Regulador que els vins no emparats amb marca compartida amb vins emparats per la D.O. Cava, seran comercialitzats exclusivament en mercats en què no es comercialitzin, ni s'hagin comercialitzat en el període mínim d'un any, aquests últims.

La comercialització futura conjunta en un mateix mercat comportarà l'obligació de tornar a comunicar, al Consell Regulador, les etiquetes afectades, per tramitar-les de conformitat amb aquest Manual.

5. INFORME DE LA DIRECCIÓ GENERAL D'ALIMENTACIÓ I MODIFICACIÓ D'ETIQUETES.

5.1. Rebudes les etiquetes compartides juntament amb les observacions del Consell Regulador per part de la Direcció General d'Alimentació, aquesta emetrà un informe al respecte en el termini d'un mes, d'acord amb el que preveu l'article 13.2 del Reial decret 267/2017.

5.2. L'informe de la Direcció General d'Alimentació serà traslladat per part del Consell Regulador a l'operador interessat.

D.O. CAVA

Si l'informe de la Direcció General d'Alimentació ratifica l'informe desfavorable del Consell Regulador, l'operador està obligat a adaptar convenientment l'etiqueta i/o presentació que s'usarà o s'estigui fent servir ja en els vins afectats.

El Consell Regulador en l'exercici de la seva activitat de control oficial haurà de verificar aquesta adaptació que, si no s'hagués produït, podria suposar una no-conformitat molt greu.

5.3. En cas que el Consell Regulador rebi noves etiquetes modificades, seran remeses novament a la Direcció General d'Alimentació juntament amb les observacions pertinents, en què es farà referència succinta als precedents i a la circumstància que les etiquetes han estat modificades.